

Teatr "Węgały" ze wsi Węgały

Nazwa tego polskiego teatru pochodzi od nazwy wsi niedaleko Olsztyna gdzie zamieszkał młodzi entuzjasci teatru z Polski, Niemiec i Ukrainy, żeby z dala od hałasu miasta tworzyć sztukę zawierającą pierwotną korzenną kulturę narodów europejskich. Nad swoimi spektaklami pracują oni długo i dokładnie. Żeby wystawić "Historie Vincenza" według epopei klasyka polsko-ukraińskiej literatury Stanisława Vincenza: "Na wysokiej połoninie" teatr objechał Ukrainą i zachodnią. Bywali oni w miejscach gdzie mieszkali i tworzył autor tego wspaniałego poetyckiego eposu miasteczkowego życia początku wieku. Słuchając wiejskiego śpiewu, zbierając instrumenty i ucząc się na nich grać, artyści grali na weselach i zabawach, kołędowali, śpiewali w cerkwiach. To co w rzeczywistości istniało - oddzielnie - co było rozdzielone czasem i przestrzenią, potoczyło się w ich wyobraźni: ludowa i kościelna muzyka, wysoka literatura, eksperymentalne teatralne formy, filozoficzne problemy i poetyckie podania.

Swoimi spektaklami teatr "Węgały" jakby proponuje widzom podjęcie wędrowki do źródeł ich duchowego dziedzictwa. Istotną pomoc w tej wędrowce - poszukiwaniu oferuje mitopoetycka i filozoficzno-esseistyczna literatura. Znaleźnienie dla niej formy teatralnej jest wolą "Węgał" i esencją ich twórczości.

Istotną dla teatru są również inne inspiracje. Drugi ich spektakl "Gospoda ku wiecznemu pokojowi" zrealizowany został na podstawie powieści Czesława Miłosza "Dolina Jasy". Tak u Vincenza znajdują się obok siebie autorskie i ludowe przypowieści i historie tak i w tym spektaklu filozoficzne rozmyślenia znakomitego współczesnego pisarza i filozofa kultury Cz. Miłosza splecione są z lirycznymi opowieściami z historii Polski (?) lat przedwojennych.

Tworzenie spektakli nie jest jedyną formą działalności "Węgał" i być może nawet nie podstawową. Do małej wsi koło Olsztyna często zjeżdżają się artyści, muzycy, etnografowie kulturologowie z całej Europy i nawet zza oceanu, przyjeżdżają, żeby podzielić się swoją twórczością, znajomością kultury swoich narodów. Rezultatem takich spotkań jest wzajemne przenikanie kultur, nawiązywanie dialogu między ludźmi, a także dialogu z historią przechowaną w ludzkiej duszy.

Przyjeżdżając do nas "Węgały" proponują włączyć się do tego dialogu mieszkańcom Kotoriny.

Tyrolczyk Wolfgang Niklaus Polacy Małgorzata Niklaus, Grzegorz Podbiegiowski, Wacław Sobaśzek i jego żona Muta z Niemiec, Ukrainy Nela Iubiancewa i Sergiej Petryczenko. To są ich imiona. Resztą powiedzą o sobie oni sami swoimi spektaklami i swoją muzyką.

S. Semenik
aktor kameralnego
teatru "Pilgrim"

Nasza informacja. Teatr "Węgały" istnieje od roku 1986. Spektakle były grane podczas wielokrotnych podróży po Polsce i za granicą: w Niemczech i Czechach; podczas różnych festy-

wali teatralnych. Na międzynarodowym festiwalu "Na granicy" w Cieszynie w 1993 r. Teatr dostał pierwszą nagrodę za spektakl "Gospodarz ku wiecznemu pokojowi". Inaczejnym osiągnięciem stała się prezentacja spektaklu "Historie Vincenza" podczas Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, jaka odbyła się w Krakowie w 1991 r.